

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal št. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393

Ljubljana, 4. januarja 1934

Naročnina za četrlet 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 1.
Leto VI

Pozor! Plinski napad!

Nevarnosti plinskih napadov

Obramba pred plinom

Na levi moderna priprava za kisik, na desni plinske maske

Tudi otroci v nevarnosti! V nekaterih državah uče tudi otroke, kako se ubranijo strupenih plinov

»Pozor! Plin!«

Kdor je prestal svetovno vojno, ve, kaj pomeni to svarilo. In gotovo ga še danes groza prevzame, kadar se spomni pločevinastega glasu alarmnega zvoneca, ki je prepil celo bobnenje topov in opozarjal vojake, naj se pripravijo in rešijo. Zakopani v prsti in pesku napol zasutih jarkov, še vsi omamljeni od pravkar prestanega obstreljevanja, z glodajočo lakoto v želodcu so si poveznili plinsko

in jih s strahotno počasnostjo med nepopisnimi mukami zadušil, ubil...

»Pozor! Plinski napad!«

Vsakdo, komur še danes, 15 let po svetovni vojni, ta klic grozeče in svareče doni v ušesih, si lahko nasmilica strahotni privid plinskega napada iz letal, ki bi lahko v nekaj urah zastrupila mesta in vasi — če ne bi bilo prebivalstvo pripravljeno. In zato organizirajo v vseh državah samoobrambo državljanov, zakaj

pred plinom ne ubranijo ne vojštevno, ne topovi, ne letala, pred plinom se mora zavarovati s plinsko krinko vsak posameznik sam. In da se lahko vsakdo sam reši, je potrebna smotrna obrambna organizacija vseh.

Zato še ni zadosti, ljudi navaditi, kako se s plinskimi maskami ravna. Treba jih je tudi poučiti, zakaj je ravno taka pošastna krinka edina možna rešiteljica ob plinskem napadu. Ljudstvo mora izvedeti, da v prostoru, kjer sveča več ne gori, tudi človek ne more živeti; da »živo oglje« silno rado vpije strupene pline in da je zato ena izmed najvaž-

nejših sestavin filtrov v maskah — in tako dalje. Vse to bi se moralo ljudem povedati, zakaj tako je pač: kar človek razume, zna dosti bolje in z večjim pridom uporabiti kakor ono, kar mu je tuje.

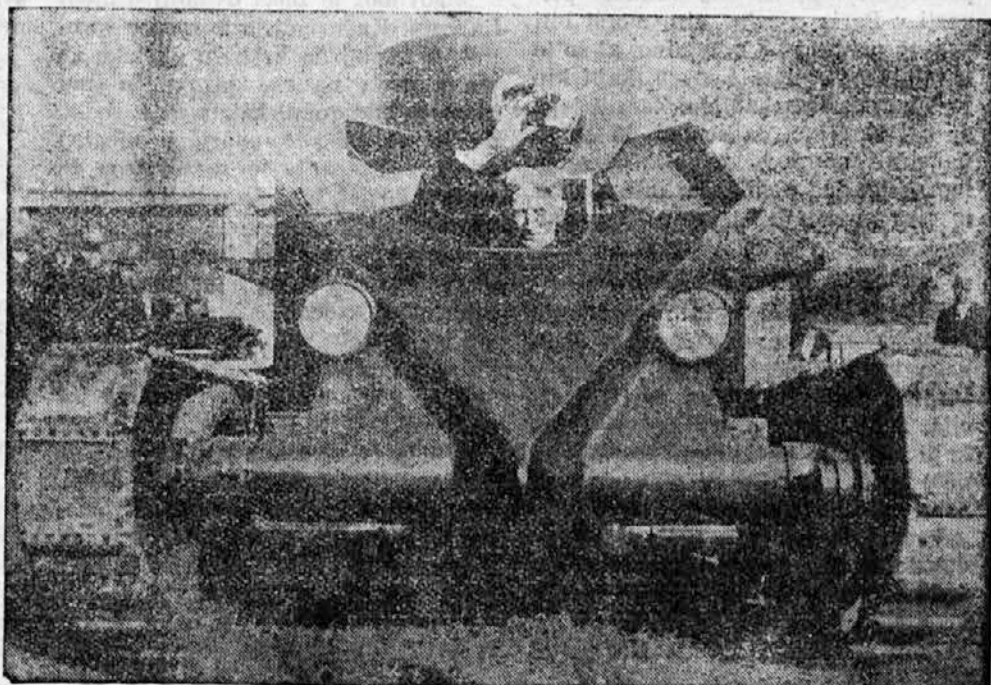
Toda tudi če bi bili še tako dobro pripravljene in zavarovane, bi plinska vojna še zmerom strahotno žela svojo smrtno žetev. Povsod, med zmagovalci in premaganci. In baš to nam sme biti v današnjih toli negotovih časih še najzanesljivejše poročilo, da vzlic napovedbam teh ali onih črnogledov vendarle ni še nevarnosti za mir, najdragocenejšo dobrino, ki jo svet premore.

krinko pred spačeni obraz in vdihavali s sopečimi pljuči filtrirani zrak, vsako sekundo pripravljene na to, da bo od nekod priletel drobec šrapnela ali kak zablodeli kamen in pretrgal gumo krinke, da bo vdrl strupeni plin v usta, nos, ušesa in oči, jim razjedal organe, razjedel pljuča

Zgoraj »Pozor! Plinski napad!« Slika z nemških plinskih vaj: prostovoljna požarna bramba pomaga pri reševanju.

Na desni Plinski tank - novo vojno orožje. Angleški kopni in vodni tank, ki ima posebno napravo za spuščanje strupenih plinov.

Pustolovščine Venere

Medicejski Veneci manjka prst. — Milska Venere nima rok

Pred dobrim mesecem so se odpravili iz Aten znanstveniki, da v milskem zalivu na tistem preiščejo sleherni kotiček, kajti tam nekje morajo biti še roke, ki manjkajo slavnemu kipu milske Venere. Dva raziskovalca sta se nalašč za to izurila v potapljanju, da bosta lahko sama preiskala morsko dno, kajti grški arheologi so dognali, da je slavna Venere prav v tem zalivu prišla ob roke.

Pustolovščine milske Venere so se zdele doslej le romantična izmišljotina, toda sami učenjaki so današnji dan mnenja, da tiči za pripovedko vendar resnica.

Pred stotrinajstimi leti

je našel grški kmet Yorgos med oranjem na svoji njivi tik starodavnega teatra poleg različnih umetnin iz klasične dobe prekrasen kip Venere. Položil ga je na slamo v svojem skednju in čakal ugodnega trenutka za prodajo. Bil je dovolj premeten, da je precenil vrednost te umetnine, in je nikakor ni hotel prodati za majhen denar.

Med prvimi, ki so se resno zanimali za umetnino, so bili milski domačini, ki so se hoteli s takim redkim darilom prikupiti vladnim mogotcem, da bi jih preveč krvavo ne obdavčevali. Toda vse ponudbe so bile lakomnemu kmetiču premajhne. V pričakovanju bogatega kupca in ljubitelja umetnosti, je skopuh nenadoma umrl in zapustil svojemu sinu nad vse znamenito doto.

Novica o prekrasni najdbi je med tem prišla v Pariz in Carigrad. Francoska vlada je odposlala grofa Marcella, turški sultan pa svojega mešetarja v Milo. Turki so seveda imeli krajšo pot in so prišli prvi. Mešetar je obljubil tistemu, kdor prinese kip nepoškodovan pred sultana, bogastva in plemstvo. V trdi noči so na tistem hoteli prenesti Yorgovi ljudje kip na sultanovo ladjo. Še sanjalo se jim ni, da jih kdo opazuje. Francozi, ki so bili naskrivaj pripluli, so neoborožene kmete napadli v čolnu prav v trenutku, ko so hoteli spraviti dragoceni tovar na turško ladjo. Premagali so kmetiče, ugrabili kip in ga prenesli na svojo ladjo. V tem boju je bilo mnogo Francozov nevarno ranjenih, najhujše poškodbe je pa utrpela Venere, kajti izgubila je obe roki. Čeprav so Francozi svoj plen, prekrasni kip, končno vendar prinesli v Pariz, vendar niso mogli biti preveč ponosni na umetnino, ki so jo shranili v slavnem Louvru, kajti kip je bil in ostal pohabljen. Zaradi tega se zdi verjetno, da so oni, ki so finansirali odpravo za preiskovanje morskega dna v milskem zalivu, prav iz vrst ravnateljstva louvrskega muzeja.

Poroka Venere iz Medicija

Nehote se nam v to razmišljanje vrine spomin na pustolovščine drugega kipa Venere, ki ga vidimo v Firenci. To je kip Venere iz Medicija. Tudi ta kip je pravzaprav torso, kajti nekoč je tej kamniti boginji lepote neki nepridiprav odlomil prst. Stvar je bila taka:

Prekrasni kip si je vsak dan ogledovalo na tisoče radovednežev in občudovalcev prekrasnih oblik te dovršeno lepe boginje. Njen največji in najbolj navdušeni občudovalec je bil

neki čudaški Anglež, lord Orserey, ki si je vtepel v glavo, da mora postati prekrasna kamnita boginja njegova, zlepa ali zgrda. Niti za sto tisoč funtov mu je niso hoteli prodati, zato se je odločil, da se poroči s

Milska Venere, najlepša ženska sveta

kipom, kajti postati mora njegova popolna last.

Taki nori poroki se je najprej smejalo vse mesto, kesneje, ko je stvar postajala resna, so se uprli vsi meščani, končno je pa vendar bogati čudak uveljavil svojo voljo. Z

velikimi svečanostmi se je vršila poroka angleškega lorda s kamnitim kipom. Po poroki je čudaški lord nateknil svoji ženi dragocen prstan na desno roko. V kamnu — dragocenem karneolu — tega prstana je bil urezan »cupido«.

Leta in leta se je potikal lord po Firenci in zahajal sleherni dan k svoji oboževani in — hladni — soprogi. Ko je odpotoval iz Firence, je pustil v znak svoje globoke vdanosti prstan na roki svoje žene-boginje.

Obiskovalci muzeja so odsihodob občudovali kip in dragocenost na

Pota do uspeha

V Čikagu se je nedavno tole primerilo: Na neki bogati hiši v najprometnejši ulici se je nenadoma odprlo okno v drugem nadstropju s tako silo, da so se razbile šipe in padle žvenketaje na pločnik. Ljudje so se ozrli proti oknu in opazili tam mlado damo, ki se ji je na lepem licu zrcalil obupen strah. V skrajnem obupu se je krčevito oprijemala okenskega okvira. V tistem hipu se je prikazal na oknu mlad mož, ki je prav tako prestrašen skušal z največjo naglico pritrčiti na okno vrvačo lestvico. Ko se mu je to posrežilo, se je na vse na načine trudil, da bi mlado damo pregovoril, naj se spusti po lestvici nizdol. Z grozo v očeh se je ozrla v globino, še enkrat se je obupno obrnila, nato se je pa spustila s prestrašenim krikom na zemljo. Mladi mož jo je ubral za njo. Toda v tistem hipu se je pojavil na oknu eleganten gospod sivih las in zavpil s hripavim in jeznim glasom: »Nesramnica, varala si me! To mi boš poplačala!«

njeni roki. Neki nepridiprav si je pa dejal, da bi se njemu nemara prstan lepše podal kakor kamniti boginji, in je skušal v ugodnem trenutku, ko ga ni nihče opazoval, potegniti boginji prstan s prsta. Prav v tistem hipu je pa vstopil čuvaj in zasačil tatu. V hipnem razburjenju je vlomilec odlomil boginji prst, na katerem je blestel dragoceni prstan.

Kesneje je neki umetnik z vso natančnostjo popravil to, kar je zločinska roka na kipu zakrivila, vendar se še zdaj pozna majhna zareza, zgovorna priča neokusnosti pohlepne tatu. Dragoceni prstan so še tisti dan prenesli v posebno sobo, kjer je razstavljeno drago kamenje. Tam ga vidimo še danes. Hranijo ga v spomin na čudaško poroko angleškega imenitnika z boginjo Venere.

Dvignil je samokres, odprl zaporo in pričel na slepo streljati, ne meneč se za množico, ki je obstala ukopana od strahu. Iz njegovih oči je udarjal besen ogenj! Sunkoma je skočil na okno in splezal po lestvici na pločnik. Med tem je mlada dama s strašnim krikom omahnila. Ljubimec se je z obupom v očeh ozrl po nesrečnici, ki je padla vznak kakor snop. Nato je pa pogumno pogledal v obraz staremu gospodu, ki se je naglih korakov bližal. V roki je držal samokres in meril na mladega moža. Množica se je v strahu odmaknila in čakala molče strašne sodbe, namenjene mladeniču.

V tistem hipu je mlada dama nenadoma skočila pokoncu, pristopila h gospodom in vsi trije so si veselo podali roke. Kakor v en glas so glasno pojasnili začudeni množici: »Spoštovana gospoda, pravkar ste videli pričetek rovega romana, ki izide jutri v »Chicago-Journalu!«

Vljudno so se priklonili na vse strani in z rokami pomahali v pozdrav odrevenelim gledalcem.

Električni zvonci

Napisal F. Diehrich

Mladi knjigovodja Franc Bauman je sedel z Erno v kavarni, ko ji je nenadoma očitala dejal:

»Zdaj bi pa vendarle že rad vedel, zakaj vselej zbežiš, ko se posloviš. Pol leta se že poznavata, pa mi še enkrat nisi dovolila, da bi te spremil domov.«

Mladi mož je začel dvomiti o njeni ljubezni. Kadarkoli jo je zvečer spremljal, je vselej na križišču obstala, se plaho ozrla na vse strani in mu hlastno dala roko, kakor bi se bala, da je ne bi kdo opazil v njegovi družbi. Franc jo je zaradi tega že večkrat prijel, toda še nikoli ni dobil jasnega odgovora.

Deklica je zardela in pogledala v tla. Potem mu je pa nenadoma vrgla roko okoli vratu.

»Saj vendar veš, da me ne smejo videti s fantom,« je zašepetala. »Takšni so pač moji starši; moraš že razumeti.«

»Samo to vem, da me nič več ne ljubiš,« je razdraženo odgovoril. »Ženska, ki ima moža res rada, mora to pokazati pred vsem svetom, mora z njim javno hoditi, ne se pa z njim skrivaj...«

Erna mu je zamašila usta.

»Molči,« je žalostno dejala, »molči,

če nočeš, da bo med nama vsega konec. Saj vendar veš, da te ljubim. Če me hočeš izgubiti — prav. Potem sva se nocoj poslednjič videla.«

Užaljeno se je vzravnila in nemo zasrepela pred se.

»Zadnjič sem šel skrivaj za teboj,« je lagal. »Predsnočnim je bilo, ko sva se bila poslovila. Takrat sem videl, da te je neki možki čakal.«

Erna je trepetaje vstala.

»Lažeš,« je rekla in glas se ji je tresel. »To si si izmislil.«

Pograbila je svojo torbico in obotavljaje se obstala. »Potem je pač konec med nama,« je udarilo iz nje. Hlastno je zapustila kavarno.

Franc je osupel obsedel. Potem je pa tudi on vstal in odhitel za njo. Ujel jo je ravno v trenutku, ko se je ustavila pred staro, zanemarjeno hišo.

»Erna,« je zasopljeno vzkliknil, »moram s teboj govoriti!« Nežno ji je izvil hišni ključ iz roke.

»Pusti me,« je prestrašeno odmahnilo dekle, »ne maram, da bi naju videli.«

»Tako tedaj?« Njegov glas je zvenel čudno porogljivo. »Ne maraš, da bi naju videli?«

Tisti trenutek mu je nekaj šinilo na um. Nasmehnil se je in se trdo naslonil na zid. Erna je hotela nekaj odgovoriti pa ni več do tega prišla, zakaj zdajci so se s treskom odprla okna v hiši, drugo za drugim, ljudje so se sklanjali skozi in začeli vpiti in zabavljati.

Dekle je nič hudega ne sluteč stopilo na cesto, hoteč dognati, kaj naj ta revolucija v hiši pomeni. Toda Franc kakor bi bil prežal na ta trenutek: stopil je k njej, jo sklenil v svoje roke in jo vpričo vseh poljubil na usta.

Na oknih so pa kleli, tresoč se od mraza skoraj vsi stanovalci hiše.

»Taka nesramnost!« je hripavo robantil neki starec. »Sredi noči vas gre z zvoncem metat iz postelje!«

Takrat se je prikazal hišnik. »Kaj ste mar zblazneli?« je zakričal. »Kaj vam pride na um, da zvonite sredi noči in budite mirne ljudi?«

»Sam ne vem, kako se je moglo zgoditi,« je svetohljnil Franc. »Najbrže sem se s hrbotom naslonil na zid. Strašno nerodno mi je,« je lagal, »toda res nisem videl deske z gumbi za električne zvonce.« Obrnil se je k Erni in se nasmehnil kakor v opravičbo.

»Lahko noč, dušica,« je prijazno dejal, »torej kakor po navadi, jutri zvečer ob osmih.«

Deklica je vsa v strahu izginila

Poročka v zapocu

Sofija, decembra.

Nedavno so doživeli na Bolgarskem senzacijo, ki je v resnici do solz ganljiva.

V glavni sofijski kaznilnici so imeli poroko. Kapelico so za ta redki dogodek kar najlepše okrasili. Na cerkveni svečanosti je bilo poleg mnogih prijateljev, sorodnikov in znancev mladega parčka, še vse polno jetniških »kalinov«, a tudi odlične gospe: sam ravnatelj jetnišnice, državni pravdnik in policijski upravnik.

Zenin in nevesta sta sramežljivo sedela v majhni celici poleg velike obednice in hvaležno sprejemala prijazne čestitke. Gospodinja Minja, oprostite: gospa Mitkova je imela na temnih laseh nežno tenčico in se je vsakokrat v zadregi zazrla v tla, kadar ji je kdo želel »srečen zakon in mnogo otrok.« Gospod Mitka pa, ponosni zakonski mož, je v vsak stisk desnice položil menda vso moč, ki je v zapirah ni mogel nikjer in nikoli uporabljati. Kar samo se mu je smejalo, tako svetel je bil ta dan zanj. Saj se je vendar za večno zvezal s svojo Minjo, ki jo je nad vse ljubil...

Ljubezen teh dveh ljudi je že stara stvar. Pet let! Takrat sta še živela oba v zlati svobodi. Zrasla sta bila v skromnih razmerah in sta si pošteno kakor vsi drugi njuni vrstniki služila vsakdanji kruh.

Toda nekega dne je vrag premotil gospoda Mitko. V slabi družbi so ga nagovarjali, naj jim pomaga pri nekem vlamu, ki bo vrgel čeden dobiček. Pijača mu je menda oslabila voljo — in tako je pošten človek zaslišal s poti. Pravica je pa hotela, da so vse »dolgoprstneže« zasačili na delu in jih zaprli.

Njegova mala prijateljica Minja je ostala sama na širokem svetu. Bog si ga ve ali jo je samota gnala v to,

v vežo, še roke mu ni dala; Franc je pa zmagovalno zavel okrog ogle.

S svoje zvižajo je razrešil uganko in dosegel svoj cilj. Vsi hišni stanovalci so videli, kako je bil Erno kar na cesti objel in poljubil. Vsi v hiši so zdaj vedeli, da ima hči branjarja Drexlerja zaročenca. Zdaj ga bo hočeš nočeš morala predstavit svojim staršem, bratom in sestram, preprostim a skromnim ljudem, živečim v zelo siromašnih razmerah. Erna je imela pet bratov in sester, vse mlajše od sebe; zanje je morala kuhati in šivati, ker sta bila oče in mati ves dan v trgovini. Vse to je bila Francu zamočala, ker ga ni marala po nepotrebnem bremeniti s družinskimi skrbi in težavami. Vrh tega: če bi jo bil oče videl s Francem, bi bil še v večjih skrbih zastran bodočnosti. Zakaj, kaj naj bo z otroki, če se Erna poroči? Kdo bo potem zanje skrbel?

Čez teden dni so v skromnem stanovanju Erninih staršev praznovali zaroko. Stara dva sta bila srečna. Oče je muzaje se dvignil kozarec:

»Na zdravje, otroka, na lepšo bodočnost!«

Za trenutek je prestal.

»Kdo ve, kako bi se obrnilo,« je z nasmehom dodal, »če takrat električna napeljava ne bi bila funkcionirala! Erna se iz samih obzirov nikoli ne bi bila odločila!«

ali hrepenenje po ljubem tovarišu, napotila se je polagoma na pot, ki drži navzdol. Če nekaj mesecev ji je bila vest že obtežena. Nagla jeza, otožnost, želja po osveti — vse to je napotilo dekletce, da je nekemu tujcu, ki jo je zasledoval, nalila strupa v kupo gostoljubno ponujene pijače.

Uspeh je bil: ječa!

Vsi so se čudili lepemu dekletu, kajti kazen je sprejela z nasmehom in izrazom zadovoljstva. Mirno in tiho je ždela v svoji celici in mislila nanj, ki je morda le za ped debelega zidu od nje.

Ko sta se nekega dne prav nepričakovano srečala v sobi jetniškega ravnatelja, sta si padla v objem in se od sreče zjokala. V prekipeljavici nežnosti še opazila nista, da sta v ravnateljevi sobi, pozabila sta v tre-

nutku opoja, da sta oblečena v puste jetniške obleke.

Ravnatelj, tenkočuten gospod, ki je razumel opoj teh sladkih minut, je za kratek čas odšel iz pisarne. Ni se bal, da bi skušala zaljubljenca pobegniti. Preveč sta bila zatopljena vase, preveč obojena od sreče tega nepričakanega svidenja.

Ko se je ravnatelj vrnil, mu je kaznjeaka vsa v solzah pripovedovala zgodbo o njuni veliki ljubezni, in ker je bil gospod ravnatelj, kakor smo že rekli, tenkočuten in je imel dobro srce, je izposloval mladima zaljubljenčema dovoljenje za poroko.

Tako je postal dan te poroke velik praznik za vso jetnišnico.

Mlada zakonska dvojica živi v srečnem in lepem soglasju v dveh celicah, ki sta na žalost ločeni z debelim zidom. Še nekaj malega bosta »sedela«, potlej bo pa menda iz njunega srečnega zakona postal popoln zakon, ki ju bo, upajmo, v bodoče obvaroval vsega zla.

Nenavaden dvoboj

Budimpešta, v januarju.

Tisti, ki pravijo, da kvartanje ubija značaje, imajo menda prav. Nedavno sta dve prijateljici igrali v Budimpešti bridge, pa sta se, kakor je pri kvartanju že v navadi, sporekli. Ena izmed dam se je celo tako izpozabila, da je drugo z dejanjem in besedo hudo užalila.

Da čim častneje uredita zadevo, sta sklenili oprati ta madež z dvo-bojem. Čez teden dni sta si stali nasproti z bridkimi sabljami v rokah. Sekundantki sta čakali ob strani. Poklicani zdravnik je pred pričetkom krvavega obračuna potipal oboja vročekrvnima damama žilico in ugotovil, da bije prvi 100krat, drugi pa 98krat na minuto.

Toda v trenutku, ko bi se bili mo-

rali spopasti, se je pojavila policija ter izjavila, da je dvoboj na Madžarskem prepovedan. Šaljivi komisar je pogumnima damama čestital, zakaj že s tem, da sta se odločili za dvoboj, sta pokazali več korajžje, kakor bi je človek ženskam prisodil.

Ko sta prijateljici slišali iz ust moža postave tako laskavo priznanje, sta se razjokali in se v znak sprave pristrčno objeli. »Cudežno! rešitev sta pa proslavili... kje neki?«, v najbližnji slaščičarni.

Skandal

Pariz, v januarju.

Večer za večerom je prihajal monsieur Pierre pred hišo št. 24 v ulici

— Rusi so kupili enega izmed štirih kompletov uglednega angleškega lista »Times«. Dali so zanj 20 milijonov Din in dobili vse številke od leta 1785, ko je začel časnik izhajati, pa do danes. (>Timestec je po našo: »čas; izgovori tajnz.)

— 13 let stara May Kavala iz Hastingsa (USA) je s kamenjem in steklenico tako dolgo tolkla po nekem 5 letnem dekletu, da jo je ubila. Morilka se izgovarja, da jo je otrok opravljal...

— V Kaliforniji je nastala zaradi dolgega deževja huda povodenj. 100 ljudi je utonilo. Na cestah stoji voda po 1 meter visoko. Prizadeto je tudi filmsko mesto Hollywood.

— Najstarejši zdravnik sveta je umrl v Trstu. Bilo mu je 105 let, kot zdravnik je pa deloval celih 77 let.

— K poglavju o razvoju vele mest: po statističnih podatkih kaže nemška prestolnica Berlin v zadnjih 300 letih tole razvojno sliko:

L.	1640:	83 ha površ.	6.000 preb.
1749:	1.330	''	113.000
1841:	3.510	''	333.000
1861:	5.920	''	529.000
1915:	6.572	''	1.879.000
1933:	88.381	''	4.250.000

— Pri predavanju, petju, skratka, kadar je najmanj treba, človeka rado zašogeta, da mora kašljati. Neki zdravnik je zdaj odkril, kako se da ta nevšečnost najzanesljiveje premagati: izgovori črko »č«, »c« ali »šč«, ali pa hitro kratko zasopi in izdihaj.

— Nemci so šli v mrznji do židov tako daleč, da zahtevajo od nemških plemičev dokazov, da so bili njihovi predniki najmanj 32(!) rodov nazaj »čistokrvni«, t. j. brez židovske primesi. Ker je iskanje teh dokazov združeno z velikimi težkotami in denarnimi žrtvami, se mislijo obubožani nemški baroni in grofi odreči svojim plemiškim naslovom.

»de la Paix« in požvižgaval napev marseilleze. Sleherni večer je previdno odprla madame Renée okno in vrgla s svojo prekrasno ročico, ki je je monsieur Pierre blazno občudoval, ključ od vežnih vrat. Pierre je poljubil ključ, odklenil vrata in se splazil po prstih v prvo nadstropje, kjer ga je ljubeznivo sprejela gospa Renée. Tako se je ponavljal ta greh že celih štirinajst dni; dan za dnem... Kajti gospod Bouchoir, zakonski mož milostljive gospe, je bil odpotoval po kupčijskih zadevah.

Pohujšanja bi menda ne bilo zlepa konec, če bi ne bil še neki drugi oboževalec gospe Renée strogo nadziral njenega počelja, zakaj ljubosumnost ga je zmerom znova gnala v bližino njegove oboževanke. Tako je nekega večera opazil Pierra in brzoglavno obvestil gospoda Bouchoira o ženini nezvestobi.

Nekega večera je spet zaslišala gospa Renée znani žvižg in hitro vrgla ključ na pločnik. Pri vratih svojega stanovanja je v temi pričakovala svojega ljubčka in ga pristrčno objela z besedami: »Ljubi, ljubi Pierre, hvala Ti, da si nocoj tako zgoden!« Potegnila ga je v predsobje in prižgala luč. Tedaj ji je pa beseda zastala v grlu. Kajti mož, ki je stal pred njo, je bil njen zakonski mož. Renée je omahnila v naslanjač. Gospod Bouchoir jo je hladno meril od nog do glave, si brezbrizno prižgal cigareto in jel brez besede hoditi po sobi gor in dol.

Prav kmalu se je zaslišal s ceste prvi takt marseilleze. Gospod Bouchoir je iztegnil roko skozi okno in vrgel ključ na pločnik. Pierre ga je spet ves iz uma poljubil, misleč da je iz roke njegove oboževanke, odklenil vrata in stekel po stopnicah. Za vrati ga je pa sprejel gospod Bouchoir. Gospa Renée se je pri pričlonesvestila, kajti zdelo se ji je pametnejše pustiti gospoda sama, da se pogovorita.

Ko se je zbudila iz omedlevice, je bila že ločena žena.

Vojna so »pokopali« — že pred 50 leti...

V naselju Linzolu v francoski ekvatorski koloniji so slavili nedavno prav čudno obletnico. Petdeseto obletnico pogreba »vojne«.

Pred petdesetimi leti sta sklenila poglavarja dveh črnskih plemen pokopati na glavnem trgu dve navskriž zvezani puški v znak večnega miru, zakaj v neprestanih bojih je padlo leto za letom toliko hrabrih in zdravih možakarjev, da jih čez pet let ne bi bilo nič več, če bi se sovražnosti nadaljevale. V velikem, z rožami in zelenjem okrašenem grobu so zakopali orožje in sprožili v proslavo miru iz tisoč pušk grmečo salvo.

In res je od takrat mir v deželi. Ne daj Bog, da bi se kdorkoli opogumil in hotel izkopati »vojno«. Pri priči bi ga obesili ali pa sežgali ob živem telesu.

Stare zemlje

Čevljarski vajenec: »Ali imate kaj starih zemelj?«

Pek: »Seveda jih imam!«

Vajenec: »Prav vam je — zakaj jih pa niste včeraj prodali!«

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

19. nadaljevanje

Morrel je z izrazom vdanosti v usodo in neizrekljivo hvaležnostjo iztegnil roke proti nebu.

»Hvala ti, o Bog, da samo mene tepeš!«

Kljub njegovi hladnokrvnosti se je Angležu zalesketala solza v očeh.

»A kje so moji mornarji?« vpraša tedaj Morrel z glasom, ki mu je zaman skušal podeliti trdnost.

Komaj je izgovoril, so se v drugo odprla vrata in prikazala se je Morrelova žena, vsa v solzah; za njo je stal Emanuel, v ozadju predsojba se je pa v zadregi gnetlo sedem ali osem razcapanin pomorščakov. Ob pogledu na te raskave obraze je Anglež vztrepetal; zdelo se je, kakor bi hotel stopiti proti njim, pa se je premislil in se umeknil v najtemnejši kot. Morrelova žena se je zgrudila v naslanjač.

»Kako se je zgodilo?« vpraša Morrel. »Stopite bliže, Penelon, in poročajte mi! Kje je kapitan?«

»Kapitana, gospod Morrel, smo pustili bolnega v Palmi; pa ni hudega in če Bog dá, ga boste že čez nekaj dni videli zdravega in celega.«

»Dobro... zdaj pa govorite, Penelon!«

Penelon je začel pripovedovati. Na dolgo in široko je razlagal, kako je 'Faraon' zašel v vihar, ki je čedalje huje besnel, tako da je bilo vse junaštvo kapitana in prizadevanje posadke zaman. Po večurnem obupnem boju z razjarjenimi elementi so se morali sprijazniti z mislijo, da je ladja izgubljena. Drug za drugim so jo zapustili in se vkrcali v rešilne čolne. Komaj so bili kakih deset sežnjev daleč, ko je zgrabil 'Faraon' velikanski val in ga razklal na dvoje. Potem jih je tri dni in tri noči premetavalo po morju kakor lupine; imeli niso ne jedače ne pijače in so se že pripravljali, da bi vadljali, kdo naj se žrtvuje za druge, tedaj jih je pa opazila ladja 'Gironde' in jih vzela na krov.

Ko je stari končal, je ladjedelec dejal:

»Vrli možje ste. Vedel sem, da nesreči ni krivo drugo kakor sovražna mi usoda. Volja božja je bila in ne človeška krivda. Zdaj pa povejte, koliko mezde sem vam dolžan?«

»Ej, gospodar, ne govorimo o tem!«

»Narobe — govorimo o tem!« odvrne Morrel z žalostnim usmevom. »Cocles, izplačajte tem vrlim možem po dve sto frankov. Da so drugačne razmere, bi dejal, dajte jim po dve sto frankov nagrade, toda v slabih časih živimo, prijatelji, in tisto malo denarja, kar mi ga ostane, ni več moje. Prosim vas, ne zamerite!«

Penelonu se je razžalostil obraz. Obrnil se je k svojim tovarišem in nekaj z njimi govoril, nato se pa vrne k Morrelu:

»Kar se tegatiče, gospodar...« V zadregi jame mencali s čepico.

»Nu?«

»Tovariši pravijo, da bi jim bilo za zdaj po petdeset frankov dovolj, zastran ostanka bi pa lahko počakali.«

»Hvala vam, prijatelji!« zajecija ganjeno Morrel, »vrli možje ste! Denar pa le vzemite, in če dobite dobro službo, kar nastopite jo, ker... ker ste prosti.«

Te besede sonapravile na vse pomorščake nepričakovan vtis. Osuplo so se spogledali, Penelon pa foliko da ni požrl tobaka, ki ga je žvečil.

»Kako ste rekli?« vpraša hripavo. »Iz službe nas odpuščate? Torej ste nezadovoljni z nami?«

»O, ne, otroci,« odvrne ladjar, »narobe. Tudi vas ne podim iz službe. A kaj bi: ladij nimam več, pa zato tudi mornarjev ne potrebujem.«

»Nič več ladij nimate?« osupne Penelon. »Eh, si boste pa nove zgradili, mi bomo že počakali!«

»Za nove ladje, Penelon, nimam denarja,« odvrne žalostno Morrel. »Zato vaše ponudbe tudi ne morem sprejeti, kakor mi je hudo.«

»Če nimate denarja, tudi mezd ne moremo zahtevati.«

»Dovolj, dovolj, prijatelji,« zajecija s stisnjenim glasom Morrel.

»Ko se vrnejo boljši časi, se bomo spet videli. — Pojdite z njimi, Emanuel, in poskrbite, da se izpolni moje želje.«

»Pa vsaj do svidenja, gospod Morrel!« vzklikne Penelon.

»Da, prijatelji, upam vsaj. Zdaj pa Bog z vami!«

Ko so mornarji s Coclesom in Emanuelom odšli, se je Morrel obrnil k ženi in hčerki:

»Pustita me trenutek samega, ker moram govoriti z gospodom.«

S temi besedami pokaže z očmi na zastopnika tvrde Thomson & French, ki je še zmeraj stal nepremično v kotu. Žena krene naglo proti vratom, hči se pa proseče ozre v Angleža, kakor bi ga hotela prositi milosti za očeta. Tujec ji vrne pogled s smehljajem.

Moža sta ostala sama.

»Zdaj ste vse videli in slišali,« začne s tresočim se glasom Morrel. »Drugega vam pač ne morem več povedati.«

»Videl sem, gospod,« odvrne Anglež, »da vas je zadela nesreča, prav tako krivična kakor prejšnje. To je moje željo, da vam pomagam, le še potrdilo.«

»O, gospod...«

»Jaz sem eden vaših glavnih upnikov, ne?«

»Da... že glede na to, da mi menice na vas prve zapadejo. Podaljšanje teh menic bi mi ulegnilo rešiti čast in... življenje.«

»Koliko bi radi?«

»Dva meseca,« odgovori obotavljivo se Morrel.

»Dobro,« prikima tujec, »dam vam jih tri.«

»Ali mar mislite, da bo tvrda Thomson & French...«

»Zastran tega naj vas ne skrbi, za to sam odgovarjam. Danes smo petega junija. Prepišite vse te papirje na 5. september, in ta dan ob enajstih se bom spet oglašil pri vas.«

»Čakal vas bom, gospod. In plačal vam bom... ali bom pa mrtev.«

Toda poslednje besede je izgovoril tako tiho, da jih tujec ni mogel slišati.

Nato sta napisala nove menice, prejšnje pa raztrgala. Stari ladjedelec je imel zdaj vsaj tri mesece časa, da se reši iz škripcev dolgov.

Anglež je sprejel njegovo hvalo hladno, kakršni so že Angleži, in se poslovil. Na stopnicah se je skoraj zaletel v Julijo. Deklica se je delala, kakor da je slučajno prišla mimo, v resnici je pa ves čas čakala pred vrati.

»O, gospod...« zajecija in sklene roke.

»Gospodična,« jo prekine tujec, »nekega dne boste dobili pismo s podpisom P o m o r š č a k S i m b a d'. Storite doslovno vse, kar vam bo pismo nalagalo, pa če se vam bo še tako čudno zdelo.«

»Storila bom, gospod,« odvrne Julija.

»Ali mi za trdno obljubite?«

»Prisežem vam!«

»Zdaj pa z Bogom! Ostanite vedno dobra in vzorna hčerka, in upam, da vas bo Bog poplačal s tem, da vam bo dal gospoda Emanuela za moža.«

Juliji se izvije lahen krik in vsa kri ji šine v obraz. Toda že se je bil tujec priklonil in odšel.

Na dvorišču je srečal Penelona; stari mornar je imel v vsaki roki po sto frankov in ni vedel, kaj bi z njimi.

»Pojdite z menoj, prijatelj,« ga pokliče Anglež. »Govoriti moram z vami.«

VII

Peti september

V odlogu, ki mu ga je dal zastopnik Thomsona & Frencha v trenutku, ko se je Morrel najmanj nadejal, je videl nesrečni mož dokaz, da se je usoda sama naveličala preganjanja in da se bo nesreča vendarle odvrnila od njega. Seveda je takoj povedal ženi, hčerki in Emanuelu, kako se je dogovoril z Angležem; tako se je v nesrečno rodbino vrnilo novo upanje.

Toda žal Morrel ni imel posla samo s Thomsonom & Frenchem; drugi njegovi poslovni prijatelji niti od daleč niso bili z njim tako obzirni kakor rimska tvrda. Na uro natanko so predložili svoje menice na blagajni in le Angleževi dobrohotnosti je šla hvala, da so pri priči lahko dobili svoj denar nazaj. Tako je Cocles še zmeraj živel v neomajni veri, da je podjetje v popolnem redu.

V marseljskih poslovnih krogih so bili sveto prepričani, da je Morrel na fleh. Kdo bi tudi mogel vzdržati toliko strašnih udarcev usode, kakor jih je nanj deževalo zadnja leta! Zato so bili vsi nemalo osupli, ko so videli, da je ob koncu meseca izplačal vse obveznosti s svojo običajno točnostjo. Toda zaupanje vanj se vzlic temu ni vrnilo, in soglasno

so napovedovali katastrofo za prihodnji mesec.

Ves mesec je Morrel tekal okoli, poštoval, izterjaval, zastavljal in zbiral po frankih, da bo mogel pokriti svoje obveznosti. Poprej so radi videli njegove menice, še iskali so jih, dobro vedoč, da je pri njem denar zanesljivo naložen; zdaj so bile zanj vse banke zaprte. Na srečo je imel tudi on več manjših dolžnikov, na katere se je lahko zanesel; tako je tudi konec julija srečno minil.

Zastopnika tvrde Thomson & French ni v Marseillu nihče več videl. Izginil je bil brez sledu, in ker je takrat govoril samo z županom, gospodom Bovillom in Morrelom, ni razen teh treh oseb nihče mislil nanj. Tudi mornarji s 'Faraona' so bržčas našli nove službe, ker so takisto izginili.

Kapitan 'Faraona' Gaumard je kmalu okreval od boleznih in se vrnil iz Palme. K Morrelu ga še ni bilo; toda ko je le-ta izvedel o njegovem prihodu, je šel sam k njemu. Vrli ladjedelec je cenil kapitanov pogumni naslop pri reševanju 'Faraona' in mu ne samo ni očital izgube ladje, temveč ga je še sam tolažil in bodril. Razen tega mu je prinesel ostanek plače, ker je kapitan očitno ni imel poguma terjati.

Avgust je mineval v obupnem prizadevanju Morrela, da bi obnovil svoj nekdanji kredit, a ves njegov trud je bil zaman. Toda ko je napolnil 31. avgust, je bila blagajna odprta kakor po navadi. Za okencem je stal Cocles, miren in hladen kakor le kateri pravičnik, vestno pregledoval predložene mu papirje in jih od prvega do poslednjega izplačal do centima. Ljudje si tega niso znali razlagati; vzlic temu so pa z nič manjšim prepričanjem napovedovali katastrofo za konec septembra.

Morrel je za nekaj dni odpoštoval v Pariz. Obiskal je svojega nekdanjega računovodjo Danglarsa in ga prosil ne posojila temveč samo poročila. Silno nerad je šel na to poš, ker je slutil, da ne bo nič opravil. Slutnja ga ni varala; brez uspeha in ponižan se je vrnil domov.

Nesrečni mož ni tožil; s solzami v očeh je objel svojo ženo in hčer, stisnil Emanuelu roko, nato je pa dal poklicati Coclesa in se zaprl z njim v sobo.

»Izgubljeni smo,« je izpreletelo ženo in hčer. Posvečovali sta se z Emanuelom in vsi trije so sklenili, naj Julija takoj piše svojemu bratu, ki je bil v Nimesu pri vojakih, in ga prosi, naj pride nemudoma domov. Ubogi ženski sta instinktivno čutili, da jima bo potrebna moralna opora, če naj preneseta strašni udarec. Razen tega je imel Maksimilijan Morrel, čeprav mu je bilo šele dva in dvajset let, velik vpliv na svojega očeta.

Bil je odločen in pošten mladenič. Izbral si je bil vojaški poklic in je po končani politehnikii postal podporočnik pri 53. polku. Med tovariši je veljal za strogega in vestnega častnika.

Mati in hči sta prav presodili kočljivost položaja; zakaj že nekaj minut po tem, ko se je bil oče zaprl s Coclesom, se je bla-

Pol leta v Ameriki

Pripoveduje Doroteja Wieck

Doroteja Wieck je pravkar do- delala svoj prvi film v Ameriki. V pričujočih vrsticah nam na kratko poroča o svojih vtisih, ki jih je doživela v kratki dobi pol leta, odkar biva v »obljubljenic deželi«.

Pol leta v Ameriki! Pol leta živ- ljenja pri Paramountu! Čas je minil, kakor bi pihnil, in vendar sem ga koristno porabila: prilagodila sem se ameriškim prilikam, skušala sem doumeti ameriško miselnost. Ko sem stopila v Newyorku na ameriška tla, sem se zdrznila, ko so mi povedali, kaj vse hočejo od mene, na kakšne načine me vse hočejo slikati, kaj vse bom morala napisati o svojih vtisih in o stvareh, ki me bodo za- nimale. Vsa ta vprašanja in vse te zahteve so bile zame prav za prav laskave, vendar sem si želela takoj ob prihodu: biti končno že v Holly- woodu, stati na pozornici in delati! Toda pot do tja je bila, kakor sem kaj kmalu spoznala, prav, prav dol- ga... Saj je trajala vožnja štiri dni in štiri noči. Od obale do obale...

Američani so temeljiti in vsakdo mora biti tu »temeljite«. Poskusov, kar tako na slepo srečo, ne marajo. Ne mara jih niti umetnik, še manj pa podjetja. Vseskoz so ljudje iz- brano vljudni in gostoljubni. Vsaki »lady« pomagajo na vseh koncih in krajih, da si uredi svoje zasebno živ- ljenje čim udobneje. Saj daje že za- kon sam ženski v Ameriki nam ne- poznane pravice. Skratka, ljudje so tako postrežljivi, da se človek nehote počuti kakor doma, in prav to hoče- jo Američani. Ko so končno vsi taki in slični uvodi pri kraju, se šele pri- čne pravo delo. Pravilneje bi rekla: priprave za delo. Nu, in od tistega dne je človek res v pravem pomenu besede: delavec. Čim globlje umet- nik to občuti, čim bolj se vživi v svojo vlogo in čim bolj jo »prežve- kuje«, tem bolj postaja produkcija naklonjena svojemu delavcu-umetni-

ku. Spočetka je kar najbolj važno, da ima človek veselje in voljo do dela. Posledica tega je pač uspeh! Svoje prve vloge, ki so mi jo hoteli vriniti, sem se otresla. Pa ne brez vzroka, temveč prav temeljito se je upiralo vse v meni proti njej. Zdi se mi, da je prav ta odpor Američa- nom ugajal, da me je nekam zblížal z njimi, da so gospodje pri Para- mountu izprevideli, da si nočem za- deti na pleča nečesa, česar ne bi

zmogla. Zdaj, ko smo tovariši v delu, ko vemo drug za drugega, kaj hoče- mo, zdaj gre stvar gladko.

Delo se je pričelo. Moj film ima naslov »Uspavanka«. Vsebina je po- sneta po odrskem delu ibero-ameri- škega pesnika Martineza Sierre, ki je zaposlen pri produkciji. Z veliki- mi nadami sem pričela z delom. — Stvar mi ugaja, vloga mi prija; re- žija je v rokah Mitchella Leisna, »direktorja«, kakor v Ameriki pra- vijo režiserju, pomaga mu pa gospa Nina Moissova. Leta in leta je ta že- na že v Paramountovih studijih in je sploh prva ženska, ki je v času zvočnega filma napredovala za reži-

serko. Pravkar smo se poslovili od prijazne samostanske šole v Pasa- deni, kjer smo bili delj časa v gos- teh. Nepozaben mi ostane spomin na to bivanje. Med nunami sem našla prednico, ki mi je rojakinja. V ne- beški tihoti, visoko gori vrh hriba, od koder je diven pogled na kali- fornsko pokrajino in Hollywood, smo preživeli lepe neskajene ure v družbi teh žen, ki so se zaprle pred svetom. Tam človek pozabi vse, kar se godi v širnem svetu, in spozna težko usodo nekaterih samotark. V svojem naslednjem filmu bom nema- ra sama igrala takšno vlogo. Tako polna so bila doživetja tam gori, da se je nas vseh lotevala želja: zdaj v atelje in vsa doživetja na filmski trak!

Želje — to ne gre tako hitro. V nas vseh pa še zdaj zveni pesem o lepoti in miru samotarskega nunske- ga življenja. Sleherni akord te pes- mi, ki sem jo sprejela vase, bi hote- la nekoč, čim prej, podati v filmu. Morda se mi bo posrečilo. Morda me bo ves svet razumel, kakor so Američani razumeli moj film »Go- spodična iz Bernburga«. Prav hitro moram potrkati trikrat na les, ka- kor je pri nas doma navada, da se za to željo ne ukanim. *

POVSOD ISTO...

Mati zemlja in njeni sadovi se spet nekam uveljavljajo v filmih. Najbolj čudno pri tem je pa, da so se na vseh koncih sveta hkratu spomnili, da so človek, njegovo hotenje in nje- govo življenje najtesneje zvezani prav z zemljo in njenimi plodovi.

Nemčija je v poslednjem času sfil- mala več takih del, ki so jim po- gnale korenine globoko v grudi. To- da tudi v Ameriki dela Paramount dva filma, ki bosta prav gotovo zelo zanimiva. Prvi bo »Golden Harvest« (Zlata žetev); vsebina mu je vzeta

iz življenja farmarjev na »zlatem za- padu«, žitnici Amerike; drugi, ki ga snemajo v Srednji Ameriki, se pa imenuje »Green Gold« (Zeleno zla- to) in nam prikazuje življenje v tropskih krajih sadne industrije.

PRAVLJICO FILMAJO...

Najbolj veselo in najbolj znano otroško pravljico »Alica v čudežni deželi« filmajo v studijih Paramoun- ta v Hollywoodu. Prav radovedni smo že na ta film, ki bo poživel staroznane junake in junakinje iz pravljice sveta. Vsi Paramounto- vi zvezdniki in zvezdnice bodo so- delovali pri tem filmu, glavno vlogo bo pa igrala sedemnajstletna no- vinka.

LILLIAN GISH SPET FILMA

Ta nepozabna igralka — najnež- nejša in najiskrenejša predstavljaj- ka tipičnih žena iz časov nemega filma — spet igra. Že večkrat so listi poročali o tem, pa se je vselej izkazalo, da je bila raca. Tokrat smo pa dobili naravnost iz Newyorka po- ročilo, da bo le igrala Lillian Gish glavno vlogo v filmu »It's a wise wife« v Paramountovi produkciji.

Film je posnet po romanu Arnol- da Bennetta »Živa pokopana«, ki je bil vprizorjen že na odru pod naslo- vom »Velika pustolovščina« in žel obilo priznanja. Partner Gishve je tudi pri nas znani Roland Young.

Če še ne veš

Koščenih žlic, ki nam rabijo za so- lato, ne smemo umivati v vroči vodi, ker se upognejo. Tudi sode ne sme biti v mlačni vodi, v kateri jih umi- vamo.

Želje zabiješ brez truda v najtrši les, če jih pred uporabo zapičiš v zeleno milo.

Šipe in ogledala očistiš najlepše z vodo, ki si ji dodala nekaj špirta.

Sveže pleskana vrata, zlasti bela, je treba takoj po osušenju natreti z gosto milnico. Ne sprijemo se s pod- boji in tudi barva ni tako občutljiva.

Volna za smučarke

Ni dovolj če se samo veselimo pri- jetnega smučanja, treba je tudi vse skrbno in temeljito pripraviti. Smučji velja navoščiti, nahrbtnik pregledati in čevlje temeljito natreti z oljem. Če je lanska smučarska obleka še dobra — saj v eni zimi se ne obnosi toliko — jo samo opremimo z nekaterimi modnimi malenkostmi. Kdor si pa namerava omisliti novo obleko, naj izbere impregnirani sportni »jersey«, rjavega, črnega ali modrega; hrapavo naliže tega pletenega blaga greje in se hkratu prijetno nosi. Jopiči ali blu- ze segajo do kolkov, ali so pa še krajši.

Telovnik in sweater (izgovori sveter, ne sviter!) sta zvečine v živih barvah. Izbrani odtenki barv prav prijetno počive. Debeli volneni telovniki so ob bokih zarobljeni s primernim pasom; oblečemo jih čez tenko bluzo iz »jersey«. Pestrri šali, slične nogavice, ovojke, rokavice z velikimi podvihi in čedne čepice z zaščitnimi zakroveci za ušesa se zelo lepo odražajo na temni obleki.

Zenam in dekletom, ki jim je zim- ski sport dolžnost za lastno zdravje in zdravje potomcev, je za letošnjo zimo na izbero vse polno prekrasnih obla-

čil. Moda, ki velja za rokave in ra- mena pri ostalih oblekah, velja tudi za smučarske in drsalske obleke. Ši- roki nabrani rokavi in našitki na ra-

mah so tudi za sport najnovejše. Ob- leke za drsanje sešijemo iz zimskega trikoja, okrasimo jih z ruskim ovrat- nikom, zapestnicami in všitki na ra-

mah (iz volne imitirana kožuhovina), pod zvončasto krilce pa oblečemo tesno prilegajoče se hlače iz istega blaga.

Meščanska kuhinja

Obedi in večerje za ves teden

Sobota

Vlivanci v juhi, govedina s špinačo, praženec z malinovicem; za večerjo meso v rižu s parmezanom.

Nedelja

Gobova juha, pečena svinjina s krompirjem, prisiljeno zelje, orehovi rogljički; za večerjo ohlajena svinjina s francosko solato.

Ponedeljek

Gnjatni cmoki v juhi, govedina v kaprni omaki, krompirjeva kaša, žemljev narastek; za večerjo hrenovke s praženim krompirjem.

Torek

Juha s smetano, paprični zrezki s špageti, limonov narastek; za večerjo pražena jetra in krompir v oblicah.

Sreda

Zdrobovi cmoki v juhi, govedina z dušeno solato, rižev narastek s čokoladno polivko; za večerjo meso s hrenom in krompirjeva kaša.

Četrtek

Kuminova juha, ogrska bržola z rižem in kumaricami, kompot; za večerjo cmoki s svinjino in kislo zelje.

Petek

Krompirjeva juha, zabeljeni ohrovtovi vršički, češke dalke; za večerjo kuhana morska riba z endivijo.

Prazniške slaščice. 12 in pol dkg moke, 12 in pol dkg sladkorja, 5 dkg sirovega masla, limonova lupina,

ščepec cimeta, 4 stolčene klinčke, nekaj nasekljanih lešnikov in eno jajce se dobro vmeša. Testo se zvalja, zreže na štirikotnike, namaže s stolčnim jajcem, na vsak štirikotnik se pa položi na polovico zrezan olupljen mandelj. Te krpice prav počasi peči, dokler lepo ne porumene.

Lešnikove rezinice. 21 dkg sladkorja tolčeš z dvema beljakoma, dokler se ne strdi. Temu prideneš 21 dkg z lupino vred nasekljanih lešnikov in konček limonove lupine, zgneteš vse v testo in ga zvaljaš za mezinec debelo, zrežeš iz testa ozke rezinice, ki jih pečeš, dokler ne po-

Adria prašek je boljši

rumene, v zmerno vroči pečnici. Ko se shlade, jih namažeš z »limonovim ledom«, ki ga napraviš tako: beljaku in soku ene limone prideneš toliko stolčenega sladkorja, da postane zmes močno kašnat.

Čokoladni »poljubčki«. 14 dkg sladkorja dobro zmešaš z dvema beljakoma, prideneš nekoliko limonovega soka in sesekljane limonove lupine. Dodaš še 17 in pol dkg sesekljanih orehov ali lešnikov in iz enega rebra nastrgane čokolade. Vse to dobro zgneteš, napraviš najhne kupčke in jih polagaš na dobro omaščeno pločevinasto ploščo za peko. Pečeš jih v zmerno vroči pečnici prav previdno. (Namestu da bi omastila pločevinasto ploščo, lahko položiš »poljubčke« tudi na oblate.) *

HUMOR

Otroška

»Kdo mi zna povedati, od kod pride rosa?«

Ves razred molči. Naposled vzdigne roko Jernačev Matiček.

»Jaz vem, gospod učitelj. Zemlja se tako hitro vrti, da se poti.«

Debno ga je švrknil

Pri neki razpravi pred pariškim sodiščem je prišel pričevati tudi neki delavec. Odvetnik tožene stranke je pričo oholo vprašal:

»Ali ste že bili v zaporu?«

Priča je prikimala. Tedaj se je odvetnik samozavestno obrnil k sodniku:

»Nu, zdaj sami vidite, na kakšne priče se naslanja nasprotna stranka.«

Ko je bilo zasliševanje končano, se obrne še predsednik na pričo z vprašanjem:

»Zakaj ste bili v zaporu?«

Mirno odgovori priča:

»Po poklicu sem sobni pleskar, in tako so me poklicali, da prepleskam celico, kjer je sedel neki odvetnik, ker je osleparil svojega klienta.«

Stvarno

Trgovski potnik: »Gospodična Dragga, bodite prepričani, da moja ljubez do vas po kvaliteti vse prekaša, kar vam more ponuditi konkurenca.«

Naglušna ekscelenca

Nekoč je prišel na dvorni ples na Dunaju tudi neki star general, ki je

bil precej naglušen. Zato gostje niso dosti z njim govorili, le sem pa tja mu je kdo to ali ono zavpil na ušesa.

Tako mu je neki polkovnik zakričal v uho, da je v dvorani zelo vroče. »Da, da,« je prikimala stara ekscelenca.

Potem je prišel neki visok uradnik in dejal: »Ali se vam ne zdi, ekscelenca, da je zelo toplo?« »Da, da,« je odgovorila stara ekscelenca.

Kmalu nato mu je neka dvorna dama zagostolela na uho: »Ali ste že slišali, ekscelenca, da so pri baronu B. dobili dvojčka?«

Stari general je mislil, da je spet govora o vročini, in je odvrnil:

»Da, da, to sem že dvakrat slišal, morali so res strašno podkuriti!«

Galatno

Kmalu po poroki je odšel slavni ameriški humorist Mark Twain za več tednov na deželo predavat. Ko se je vrnil, ga je žena vprašala:

»Ali si spotoma kaj dosti name mislil?«

»Seveda, srček,« je odgovoril Mark Twain. »Menda vendar ne misliš, da sem poleg tebe mogel le trenutek imeti druge neumnosti v glavi!«

Praktični župan

Neki župan z dežele je pisal policiji, da kroži v njegovi občini sumljiv papirnat denar. Dvanajst sumljivih stotakov da je že zaplenil.

Policija je odgovorila, naj ji župan sumljivi denar nemudoma pošlje, da

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

ga bo dala pregledati. Dva dni nato je prišlo na policijo poštno nakazilo na 1200 dinarjev...

Boris in umetnost

Mali Boris je šel prvič na koncert. Ko je pevka ravno pela v nežnem pianu, vpraša Boris, kažoč na dirigenta:

»Mama, zakaj ji pa ves čas s palico grozi?«

»Tiho, otrok, saj ji ne grozi.«

Prav takrat preide pevka v fortissimo. Boris ne razume:

»Mama, zakaj pa potem tako kriči?«

De mortuis...

»Nu, Brihta,« pokliče učitelj, »kaj veš povedati o Juliju Cezarju?«

»Nič slabega, gospod učitelj.«

Izobrazba

»Zakaj si bil spet zaprt, fant?«

»Ker nisem vedel, kje so Azori.«

»Drugič pa malo bolj pazi, kam jih deneš.«

Nadobuden sin

»Zdaj je pa že čas, da si začneš sam služiti kruh,« pravi oče svojemu sinu. »Ko sem bil jaz v tvojih letih, sem bil že pomočnik v trgovini, zaslужil sem 100 kron na mesec in po petih letih sem lahko že na svoje začel.«

»Hm,« menj zamišljeno sin, »danes ne bi šlo več tako gladko — povsod imajo že registrirne blagajne!«

Najnovejša škotska

Dva Škota se dobita na cesti. Komaj eden od njiju opazi, da je njegov rojak okajen, že potegne iz žepa bankovec za 1 funt.

»Na, MacIntosh,« mu ga pomoli, »vrnem ti dva funta, ki sem ti ju še dolžan.«

Pisalni stroj naj piše sam!

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojepiščeva. Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z.

trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškim potrebninami

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13. — Tel. 29-70.

ZA VSAKO DAMO

kvalitetna polepšavajoča sredstva

PORENAL KREMA suha za podnevi in mastna za ponoči, stalno polepšavata in pomlajata	18.-	JE FAIS BLANC krema iz limonovega soka, ki neguje in polepša roke	10.-
PORENAL MILO blago dišeče milo za nego obraza in rok	12.-	LANOLIN KREME za masažo in pomlajevanje telesa, ker naredi kožo elastično	12.-
PORENAL PUDER fin, popolnoma neškodljiv, diskretno parfumiran, 12 barv	24.-	ORO BARVA ZA LASE v vseh nijansah, dovršeno in trajno barva las	30.-
POREMILK biološko mleko za čiščenje obraza in odstranjevanje velikih znojnic	32.-	VODA IZ KOPRIV stara in preizkušena domače sredstvo proti izpadanju las in vrhinja	30.-
KAMPHORMILK kafrov eliksir, ki takoj odstrani mozolčke in ogrce	30.-	FLORIA ROUGE najfinejšo francosko rdečilo za obraz v 12 krasnih nijansah	14.-
PASTA MAJALIS dovršeno umije in neguje občutljivo kožo, ki ne prenese mila	15.-	ROUGE ZA USTNICE Bonbon Rose v 4 barvah Rouge De la Vie v 4 barvah	8.- 15.-
MILCH KREMA odstrani hitro in stalno solčne pege in madeže z obraza	15.-	EAU DE LAHORE Eliksir za masažo in krepitev ženskih prsi	40.-

DOBI SE POVSOD

Glavno skladišče:

NOBILIOR parfumerija, ZAGREB.

Illica 34 — Jelačićev trg 15